

In cocoon van kunst

gesponnen

Familiaal kan Irma Deketelaere rekenen op een begripvolle echtgenoot als Roland De Ly die zijn vrouwtje aldus uittektent : „Ina is een galerijhoudster die zelf kunstenaar is ; wanneer ze in een zaak gelooft, gaat ze beslist tot het uiterste... en draagt de mensen die haar vertrouwen schenken een heel warm hart toe”. Zoon Dirk De Ly, industrieel ingenieur, is tewerkgesteld bij de NAVO. Er is dan nog het kleindochtertje Sofie, die negen is... en net als marraine een bovenbeste commercçante die op kindermarkten vlot haar afgedankte speelbeertjes verkoopt, aardig wat kan zingen... en nu al haar eerste passen als balletdanseres zet. Allee, wat kan een oma nog meer verlangen ? (Foto ET)

Toen Eulalie Werbrouck, jonge vrouw uit welstellende familie, in het huwelijk trad met bouwvakker Henri Deketelaere, kon ze in geen Wagneriaanser melodrama tui- melen : op slag werd ze uit de begoede familie gestoten. Een sterke persoonlijk- heid als Eulalie zou het grote leven niet uit de weg gaan. Toen haar man zich in 1940-45 wegstak voor de Duitsers, bracht zij alleen een zoon en drie dochters groot. „Moeilijke jaren waarin we evenwel nooit een boterham te kort hadden”, zegt doch- ter Irma.

Al heel pril stond Irma De- ketelaere haar moeder bij : „Toen er tijdens de oorlog geen kolen te verkrijgen wa- ren, verkocht moeder hout aan de mensen. Het moet wel wor- den gezegd dat ze toen de bos- wachter op haar kant had. In het kappen, klieven en zagen heb ik als prille dreumes van zes ferm mijn steek gestaan !”

Ina Clifford wordt geboren

Jezus !, wat kan je als meis- je snel groot en levenswijs worden... „Samen met mijn nicht zullen wij direct na de oorlog wel de enigste meisjes in het Torhoutse houtland ge- weest zijn die zich een kanten- kleed in Engelse broderie konden permitteren. Chique ding dat vanuit een grote *noeud* op de rug vervolgens in heel fijne plooitjes naar beneden vlucht- te. Wat was mama trots !”

Natuurlijk keek Irma aleens naar een *knul die niet mis was*, maar vroeg gevrij was aan haar niet besteed. Ze was een goeie studente, die naaischool liep en haar bezetendheid om talen als Engels, Frans, Duits en Italiaans te leren in avond- cursussen, waarmaakte. Toen ze in die dagen aleens naar penseel en palet greep, signeerde ze de stukjes, met een ietske fiere schroom, *Ina Lae- re*.

„Ik liep ook academie in Roeselare bij leraars als Ceaux en Desimpel die mijn kunstge- drevenheid niet alleen koester- den, maar me motiveerden om er nog intenser tegenaan te gaan. Zekere dag belandde ik in Amiens, bij professor Pierre Denon, die me aanraadde een nieuwe kunstenaarsnaam te zoeken. Ergens mijn goeie vrienden van het hotel Clifford indachtig... koos ik uiteindelijk voor *Ina Clifford*.”

— Waar vindt Ina zich in 'kunst' terug ?

— *Ina Clifford* : „Iedereen heeft zijn eigen gevoel om de dingen te vertalen naar pen- seel, palet en doek. Toen ik aanvankelijk voor het klassie- ke genre koos — zeg maar het gewoon 'afschilderen' van iets — liep ik eigenlijk een beetje mijn wezenlijke doel voorbij. Het creëren, weet je... De mas- kers van Ensor trokken mij aan, net zoals het brutaalhoe- kige van een Permeke.”

Gevoel weergeven,
dat is pas kunst !

Toen Ina Clifford op een bepaald ogenblik met profes- sor Nand Depond in contact kwam, besepte ze dat ze dé le- raar in haar leven had ontmoet die haar het reëelst en het dichtst bij kunstschoonheid zou brengen.

„Volgens Nand is schilde- ren gewoon je gevoel op doek brengen. Veel meer en verder dan ik in de academie ooit had geleerd, maakte professor De- pond me wegwijs in penteke- ningen, pastels, aquarellen en — vooral — het mengen van de verf, teneinde *eigen* kleuren te kunnen scheppen. Let op, voordien had ik wél een zicht op de dingen. Maar Nand De- pond leerde me om *gemakkelij- ker* de betrachtingen, die diep in mij sluimerden, naar buiten te brengen...”

— **Greep the noble art je aleens passioneel aan ?**

— *Ina Clifford* : „Ontegen- sprekelijk ! Dat was in St.- Paul de Vence, klein dorpje te- genaan de Italiaanse grens, in een kasteel dat zowaar een veelvoud is van tientallen ga- lerijs met elk hun werk- plaatsje. Eigenaardig was wel dat de artiesten geen Fransen waren, maar wel Russen, Hong- garen en Italianen. Hun oeu- vres grepen me naar de keel en bezorgden mij kippenvel. Mijn echtgenoot, mij kennende, zei ietwat gebiedend : Ina, je chequeboekje asjeblijf !”

Na verkeersongeval aan 'modern' begonnen

Voor dat je het weet, kan de wereld op slag stilvallen. Ze- ven jaar geleden werd Ina Cliffords wagen in de Knokse Lippenslaan in de zijkant door een ander voertuig aangere- den. Ze herinnert zich nog dat het uitliep op een dubbele aan- rijding en dat ze eerst links, vooruit en tenslotte achteruit werd gecatapulteerd... De aan- rijder was in fout, maar wat heb je daar op zo'n ogenblik aan ?

— *Ina Clifford* : „Heel mijn mond diende van binnen ge- naaid en het scheelde niet veel of ik was mijn neus kwijt. Na zes jaar stelden ze vast dat er een stukje gekraakt rugge- been in het vlees van het rug-

genmerg duwt. Als ik nu schil- der, moet ik mijn niet-actieve arm op dezelfde hoogte hou- den van mijn actieve arm. *Ik slaap geen nacht meer zonder pijn...* Curieus is daarbij wel dat ik tijdens de dag, wanneer ik bezig ben, helemaal geen pijn heb. Van zodra ik even- wel met mijn rug ergens te- genzit... ontkom ik niet aan een hevige scheut.”

„Sinds het ongeval slaap ik geen nacht zonder pijn”

— Aan wie trok je je in die moeilijke dagen op ?

— Ina Clifford : „Mijn beste vriendin Erika Demuyne uit Knokke en de kunstenaars Nand Debond en Wilfried Dewulf hebben me toen fantastisch gesteund. Alles komt in orde, zeiden ze, kom schilder een beetje... Zo ben ik aan mijn *moderne periode* begonnen. Mijn vrienden affirmeerden mij dat die nieuwe richting helemaal aansloot met mijn persoonlijkheid.”

Twee Oudenburgse zaligheden...

Al is kunstenaar Ina Clifford in één artikel niet te vangen, dan mogen we zeker haar *twee Oudenburgse zaligheden* niet vergeten. Welke dweper uit het Noordzechinterland herinnert zich niet Estaminet Geneverpiete, hoekhuis tussen

Oudenburgdorp en de Verheestboonzalen, jarenlang gemeidelijke gelagzaal langsheen groen en rust van de Plassendelevaart... en door *Irma la Douce*, troetelnaampje van Ina Clifford, gerund.

De Arnoldusstede was benevens de Geneverpiete nóg een zaligheid rijk, nl. *De Zandput* : een club die ferm en dik in de beugel durft schieten voor de gehandicapten van Groot-Oudenburg. Het moet wel niet gezegd dat burgemeester Ignace Dereeper hiervoor Ina Clifford als een *ereburger* over de 'zulle' van de Arnoldusstede heeft gedragen, dankbaar als hij is voor de steen die zij nu al jaren aanrolt voor de Koninklijke Vereniging Gehandicapten van Oudenburg.

Toen Ina Clifford in 1988 het prachtige 'belle époque huis' in de Oostendse Kaaistraat 59 aankocht en in de kortste tijd tot kunstgalerie renoveerde, begon zij, onder de vleugels van de Petrus- & Pauluskerk, aan een heel nieuw leven. Gemakkelijk ging het niet, want in een grootstad staat afgunst veelal dichter dan vriendschap.

Ik wil baas zijn in eigen huis

Ina Clifford : „Het kwam zover dat *men* me koudweg zei het te kunnen voor mekaar brengen dat alle kunstenaars naar mijn galerij zouden komen... als ik hiervoor evenwel iets wilde afstaan. Toen heb ik heel kwaad gereageerd. Meneer, zei ik, het is hier nog er-

ger dan in Chicago. Ik heb miljoenen tegen mijn kunstgalerie gegooid, dus zal ik nooit of te nimmer gedogen dat vreemde personen baas komen spelen in mijn eigen huis !”

Als een leeuw heeft Ina Clifford toen tegen deze trieste gang van zaken gerevolteerd en na twee jaar van bikkelhard vechten is de storm gaan liggen en kwamen de kunstenaars als vanzelf op haar af. Omdat eerlijkheid het haalde en de galerijhoudster geen haatdragend mens is...

„Chicago-praktijken zinnen mij niet...”

Nu de cocon ver ontsponnen is en Ina Clifford in haar volle kunstontplooiing vóór ons staat, hebben we nog altijd het meisje, de vrouw en de persoonlijkheid van Irma Deketelaere in één besluitende alinea niet opgevangen. Iets dieper ingegaan op het Torhoutse koorzangeresje dat later een potige voetbalback werd en al evenzo in volley, waterpolo en basket aantrad. Vier jaar geleden is ze zelfs driest de politiek ingestapt, op de WOW-lijst van Kamiel Dirickx.

What's in a woman ? Laten we Ina Clifford zelf het menselijk doekje lichten :

„Een goeie twee maanden geleden zat ik in een zaak, alwaar men het had over een gehandicapte vrouw van 42 jaar die zich in rolstoelwagen voortbewoog, drie kinderen

had van drie tot tien jaar en verzoop in armoede. De elektriciteit was afgesneden en er was noch eten noch drinken. De kinderen konden niet meer naar school, want er was geen geld om de bus te betalen. Toen ik dit hoorde, ben ik naar het misèrehuisje gereden en stond versteld wat ik daar aanschouwde. De kinderen sliepen zonder de minste verwarming *paljas par terre*. Vliegensvlug ben ik naar huis gereden en heb mijn diepvries geleegd en ben met melk, eieren, eten allerhande en lakens naar de vrouw getrokken.”

— Hoe moest het verder ?

— Ina Clifford : „Toen heb ik me tot haar bureu gericht. Ik vroeg hen of ze dit konden aanzien en of ze er niet iets konden aandoen. Jullie zijn met acht bureu, zei ik, wel nu leg samen voor een frigoetje en een diepvries. Dan heb ik *lopingen* gedaan naar burgemeester, schepenen, OCMW en overal waar ik maar kon terechtkomen. De man had zijn vrouw verlaten en alles meegenomen. Hij had zijn werk opgegeven en deed een her en der wat karweitjes... om toch maar niets aan zijn vrouw te moeten betalen. Zodoende was het schamel vrouwtje met niets in orde. Uiteindelijk is alles terechtgekomen en krijgt het gezin vandaag dan toch steun van het OCMW.”

— Wat heeft deze vrouw toen gezegd ?

— Ina Clifford : „Het mens heeft verschrikkelijk geschreid van tevredenheid... en ook ik verzoop toen in hete waterlanders.”